

Co to je filosofie? [1995]

01

„co“ to je filosofie a) nevíme, čím jsme to vlastně přitahováni b) nevíme, kam nás filosofování dovede (filosofie ještě není „hotová“, není dějinně „u konce“)

02

dvě svědectví, jakého je zapotřebí času k tomu, abychom pronikli do filosofie či spíše aby filosofie pronikla do nás: Dante, Seneca

03

Hegel a Adornova kritika: „Begriffslose“ „bezpojmové“ = jednotlivé a zvláštní

04

Lévinasova kritika Heideggera: chybí u něho „ten druhý“, „l'autre“

05

Týká se to jen lidí? Anebo jednotlivé a zvláštní jsou všechna „pravá jsoucná“?

06

Fyzikové v Berlíně a má otázka: odkud víte, že všechny atomy vodíku jsou naprosto stejné?

07

Pojmy a pojmovost; musí opravdu být pojmy neschopné „pojmovat“ jedinečnost? Musíme jedinečnost nutně chápat jako bezpojmovou, „begriffslos“?

08

Pojmovost a předmětnost; co to je „před-mět“? Historie slov „subjekt“ a „objekt“

09

Jak je možné, že se těmito otázkami můžeme zabývat? Reflexe.

10

Struktura reflexe: odstup přístup. A co je mezi tím?

11

Ekstasis ekstatický moment reflexe a otázka subjektu

12

Setkání s pravdou (pravda není totéž jako pravdivý soud či výrok, poznatek)

13

Pravda v tomto hlubším významu (pravé x nepravé) a svět, v němž žijeme

14

Smysl života, smysl dějin, smysl světa

[Hejdánkem připojené citáty:]

... Nicméně po nějakém čase ... si moje duše hledající lék usmyslela vrátit se k prostředku, jímž se hleděl utěšit ne jeden bezútěšný; a tak jsem se pustil do čtení oné nemnohým známé knihy Boetiovy... A tak se stalo, i když mi bylo zprvu zatěžko vniknout do jejich myšlení, nakonec jsem do něho vnikl, pokud mi to dovolily moje znalosti jazyka a ta trocha mého důvtipu... a jak to bývá, že se

člověk vydá hledat stříbro a bezděky najde zlato, jež se mu ukáže ze skrytých příčin a nejspíš ne bez vůle Boží, i já, jenž hledal útěchu, jsem našel nejen lék na své slzy, ale i slova autorů a věd a knih; a když jsem je uvážil, usoudil jsem, že filosofie, jež byla paní těchto autorů, byla cosi svrchovaného. / A představoval jsem si ji v podobě šlechtné paní a nedovedl jsem si ji představit jinak než plnou soucitu...; a tak jsem v kratičkém čase, snad za třicet měsíců, začal cítit takovým způsobem její slast, že láska k ní zahrnala a zničila každé jiné pomyšlení. (Hostina, II,12; in: 3426, Dante Aligieri, Nový život, Praha 1969, ed. etc. Jan Vladislav, s. 86-7.) - Tak jako vlna přijímá některá barviva hned napoprvé, jiná vstřebává až po několikerém namočení a vaření, stejně tak poznání jiného druhu duch uplatní ihned, jakmile si je osvojil, kdežto filosofie musí proniknout do hloubky, musí tam být dlouho usazena a musí ducha obarvit, ne ho jen ušpinit. Teprve potom vykoná, co slibovala. (Lucius Annaeus Seneca, Epistulae morales, LXXVIII; česky Další. . ,s. 127-8.)

Das *letzte* Ziel und *Interesse* der Philosophie ist, den Gedanken, den Begriff mit der Wirklichkeit zu Versöhnen. (6970, Vorles. über die Gesch. d. Philos. , Werke 20, Suhrkamp, S. 455.) – Philosophie hat, nach dem geschichtlichen Stande, ihr wahres / Interesse dort, wo Hegel, einig mit der Tradition, sein Desinteressement bekundete: beim Begriffslosen, Einzelnen und Besonderen; bei dem, was seit Platon als vergänglich und unerheblich abgefertigt wurde und worauf Hegel das Etikett der faulen Existenz klebte. (8282, Negative Dialektik -Jargon der Eigentlichkeit. Frankfurt a. M. 31984, Ges. Schr. Bd. 6, S. 20-21.) –